

W dniu 1 września 2020 r. w Szkole Podstawowej nr 1 im. T. Kościuszki w Wieliszewie jeden z rodziców chcących uczestniczyć w inauguracji roku szkolnego swojej córki odmówił założenia maseczki. Obowiązek taki wprowadziła dyrektor szkoły, P. Magdalena Penkalska, mając na względzie bezpieczeństwo dzieci i rodziców przebywających w tym dniu w szkole. Rodzic, podobnie jak skarżący, zarzucał dyrekcji, że obowiązek taki mógłby być wprowadzony jedynie ustawą, a nie rozporządzeniem czy wewnętrznymi regulacjami. Mając powyższe na uwadze należy wyjaśnić, że:

Dyrektorzy szkół, odpowiedzialni za zapewnienie bezpieczeństwa, mogą wprowadzać regulaminem, procedurą obowiązek noszenia przez uczniów maseczek we wspólnych przestrzeniach, np. na korytarzach, w szatniach.

Zgodnie z art. 68 ustawy Prawo oświatowe (Dz.U. z 2020 r. poz. 910 ze zm.), cytuję: „1. Dyrektor szkoły lub placówki w szczególności: 1) kieruje działalnością szkoły; 6) wykonuje zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom i nauczycielom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę lub placówkę; 7) wykonuje inne zadania wynikające z przepisów szczególnych” oraz „uwzględnia w funkcjonowaniu jednostki przepisy odrębne dotyczące ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii oraz wytycznych ministra właściwego do spraw zdrowia, Głównego Inspektora Sanitarnego oraz ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.” (§ 13c Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 1394).

Wytyczne, które zostały opracowane przez GIS (Głównego Inspektora Sanitarnego), wynikają z zapisów art. 8a ust. 5 ustawy z 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz.U z 2019 r. poz. 59), który stanowi: „Główny Inspektor Sanitarny lub działający z jego upoważnienia inny organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej może wydawać osobom prawnym, osobom fizycznym i jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej, w szczególności podmiotom wykonującym działalność leczniczą, pracodawcom, podmiotom prowadzącym działalność w zakresie lotnictwa cywilnego, użytkownikom statków powietrznych, użytkownikom cywilnych statków powietrznych niewpisanych do rejestru statków powietrznych oraz zarządzającym lotniskami (...)

pkt 2: „zalecenia i wytyczne określające sposób postępowania w trakcie realizacji zadań – w przypadku stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii albo w razie niebezpieczeństwa szerzenia się zakażenia lub choroby zakaźnej, które może stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego, w szczególności wystąpienia choroby szczególnie niebezpiecznej lub wysoce zakaźnej, o których mowa w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.”

Zatem zalecenia i wytyczne mogą być skierowane do szkół, czy też przedszkoli. Wynikają one z ustawy i na podstawie ustawy są wydawane. To ustawa jest źródłem powszechnie obowiązującego prawa, a w związku z tym wydane na jej podstawie (z jej upoważnienia) zalecenia i wytyczne mogą stanowić podstawę do podejmowania określonego działania (np. obowiązek zasłaniania ust i nosa).

Niezwykle ważna jest ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2008 r. Nr 234, poz. 1570, t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1239), gdyż na jej podstawie (art. 46a i art. 46b pkt 1-6 i 8-12) wydano Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1356), a poświęcony nakazowi noszenia maseczek/przyłbic § 24 ust. 3 pkt 15 dodanym rozporządzeniem z dnia 1.09.2020 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 1505), które weszło w życie 2.09.2020 r. mówi o niestosowaniu obowiązku zakrywania ust i nosa, przy

pomocy odzieży lub jej części, maski, maseczki, przyłbicy albo kasku ochronnego m.in. w przypadku:

pkt. 2: „dziecka do ukończenia 5. roku życia;”

pkt 15: „uczniów i dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym oraz osób zatrudnionych w przedszkolu, szkole lub placówce oświatowej – na ich terenie, chyba że kierujący takim podmiotem postanowi inaczej.”

pkt. 4: „osoby wykonującej czynności zawodowe, służbowe lub zarobkowe w budynkach, zakładach, obiektach, placówkach i targowiskach (straganach), o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. c i d, z wyjątkiem osoby wykonującej bezpośrednią obsługę interesantów lub klientów w czasie jej wykonywania;”

Zatem, pracownicy szkoły, uczniowie i dzieci nie mają obowiązku noszenia maseczek, natomiast powinni zakrywać usta i nos tylko wtedy, gdy dyrektor wskaże taki obowiązek w regulaminie, bądź innych procedurach wewnętrznych.

Obowiązek zakrywania ust i nosa obowiązuje na terytorium całej Polski w poniższych sytuacjach: § 24 ust. 1 ww rozporządzenia: „do odwołania nakłada się obowiązek zakrywania, przy pomocy odzieży lub jej części, maski, maseczki, przyłbicy albo kasku ochronnego (...) ust i nosa:

1) w środkach publicznego transportu zbiorowego, na statkach pasażerskich w żegludze krajowej w rozumieniu przepisów o bezpieczeństwie morskim lub statkach żeglugi śródlądowej, przeznaczonymi lub używanymi do przewozu osób oraz w pojazdach samochodowych, którymi poruszają się osoby niezamieszkujące lub niegospodarujące wspólnie;

2) w miejscach ogólnodostępnych, w tym:

a) na drogach i placach, na terenie cmentarzy, parków, zieleńców, promenad, bulwarów, ogrodów botanicznych, ogrodów zabytkowych, plaż, miejsc postoju pojazdów, parkingów leśnych,

b) na terenie nieruchomości wspólnych w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz.U. z 2020 r. poz. 532 i 568) oraz na terenie takich nieruchomości o innych formach posiadania

– chyba, że zostanie zachowana odległość co najmniej 1,5 m od przebywających w tych miejscach osób,

c) w zakładach pracy oraz w budynkach użyteczności publicznej przeznaczonych na potrzeby: administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania, opieki zdrowotnej, społecznej lub socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, w tym usług pocztowych lub telekomunikacyjnych, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym, morskim lub wodnym śródlądowym; za budynek użyteczności publicznej uznaje się także budynek biurowy lub socjalny,

d) w obiektach handlowych lub usługowych, placówkach handlowych lub usługowych i na targowiskach (straganach);

3) w trakcie sprawowania kultu religijnego, w tym czynności lub obrzędów religijnych, w budynku użyteczności publicznej przeznaczonym na potrzeby kultu religijnego oraz na cmentarzu.

2. Do odwołania nakłada się obowiązek zakrywania ust i nosa przy pomocy maseczki na statkach powietrznych.”

Rodzice przychodzący do szkoły mają obowiązek zakrywania ust i nosa, przy pomocy odzieży lub jej części, maski, maseczki lub przyłbicy.

Obowiązek ten wynika z § 24 ust. 1 pkt 2c ww rozporządzenia i nie wymaga uregulowania w statucie, bądź innych dokumentach proceduralnych szkoły.

Na podstawie tego przepisu dyrektor szkoły powinien od wszystkich osób trzecich, w tym od rodziców wchodzących do szkoły wymagać stosowania środków ochronnych: osłony ust i nosa, rękawiczek jednorazowych lub dezynfekcji rąk.

Na podstawie ustawy Prawo oświatowe wydano Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 493 ze zm.).

Należy zauważyć, że Minister Edukacji Narodowej zaznaczył, że wytyczne przygotowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ministerstwo Zdrowia oraz Główny Inspektorat Sanitarny mają elastyczny charakter i pozwalają dyrektorom szkół na stworzenie wewnętrznych regulaminów odpowiednich do warunków panujących w danej szkole. Dodał również: *„że dyrektorzy mają prawo do tego, by w szczególnych sytuacjach większego zagrożenia epidemicznego, bądź niekorzystnych warunków lokalowych wprowadzić jakieś dodatkowe obostrzenia.”*

Z wyjaśnień dyrektora, jak i kontroli Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Legionowie przeprowadzonej w dniu 1 września 2020 r. w Szkole Podstawowej nr 1 im. T. Kościuszki wynika, że do dezynfekcji rąk nie używano płynów do odkażania powierzchni płaskich, jak również nie używano płynu CIF. Z uwagi na brak odpowiedniej ilości dyspenserów do płynu odkażającego użyto w zastępstwie pojemnika po zużytym CIF-ie, odpowiednio wcześniej wymytego. Karty charakterystyki płynów używanych do dezynfekcji w szkole potwierdzają możliwość ich użycia.

Biorąc powyższe pod uwagę skargę należy uznać za bezzasadną.